

Handläggare
Helena Storm
Telefon: 085082108323

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-11-25

Urban stadsodling och permakultur

Svar på skrivelse från (V)

Förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Vänsterpartiet.

Sammanfattning

I en skrivelse från Maria Ljuslin m.fl. (V) önskas en redovisning av förvaltningens arbete med stadsodling. Förvaltningen redovisar svaren på frågorna i ärendet.

Bakgrund

Maria Ljuslin m.fl. (V) lade fram en skrivelse till stadsdelsnämnden 26 augusti 2021 om behovet av urban stadsodling i stadsdelsområdet. I skrivelsen lyfts fördelar om stadsodling fram som bland annat en ökad kunskap om permakultur. Permakultur är en hållbar odlingsform som följer naturens kretslopp och är gynnsam för natur och djurliv. Skribenten föreslår att stadsodlare kopplas ihop med närliggande förskolor och på så vis låter en del förskolornas grönsaker odlas lokalt. Vidare påtalar skribenten att stadsodling skapar sociala mötesplatser mellan människor, vilket leder till ökad trygghet i stadsrummet. Skrivelsen innehåller fem frågor som förvaltningen besvarar i nedan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsplanering och intern service. De fackliga organisationerna informeras på förvaltningsgrupp den 16 november 2021.

Svar på skrivelsens frågor

Hur många stadsodlingar finns kännedom om i Hägersten-Älvsjö?

Det finns för närvarande 29 tecknade brukaravtal med privatpersoner för hobbyodling inom stadsdelsområdet. Det finns även fyra koloniträdgårdsföreningar.

Vilka initiativ tas för att uppmuntra till stadsodling?

Stadsdelsförvaltningen får löpande intresseförfrågningar från privatpersoner som vill teckna brukaravtal för odling. Under våren 2021 genomfördes stadsövergripande kampanj om stadsodling i staden. Förvaltningen brukar också lägga ut information på sin Facebook-sida om att det går att anmäla intresse för stadsodling när säsongen närmar sig.

Finns det pågående diskussioner om samarbeten med stadsodlare?

Stadsdelsförvaltningen får löpande förfrågningar från privatpersoner. I första hand kopplar förvaltningen samman nya odlare med befintliga odlare som redan har tecknade brukaravtal. Förvaltningen uppmuntrar även frågeställarna att kontakta sin hyresvärd eller styrelse i bostadsrättsföreningen för att undersöka möjligheten att odla på bostadsgården där de bor. Främst eftersom det kan lösa tillgången till vatten, något som ofta efterfrågas men är svårt att lösa på parkmark. Företagare som har urban stadsodling som kommersiell idé ombeds kontakta Stockholm Invest för stöd att komma igång.

Vilka områden anser förvaltningen är lämpliga för stadsodling?

Det finns lämpliga platser runt om i hela stadsdelsområdet. Stadsdelsförvaltningen tecknar brukaravtal för privat odling utan kommersiellt syfte när minst tre personer har odlingsytan gemensamt. Orsaken är att det erfarenhetsmässigt då blir lättare för andra att ta över om en odlare skulle tappa intresset. Platsen ska vara lämplig för odling, med andra ord en plattare yta som inte användas till andra ändamål. Förvaltningen försöker undvika stadsodling i stadsdelsparkerna, som ofta är välbesökta och där de platta ytorna behövs till picknick, spel och lekar. Odlingen ska ske i en uppbyggd konstruktion, till exempel pallkragar, och den får inte försvåra entreprenörernas skötsel av parkmark. Odlarna förbinder sig att hålla platsen prydlig och säker.

Finns det ingångna samarbeten med förskolor gällande stadsodling?

Det kan förekomma att förskolor odlar inom den egna förskolegården. Det har däremot inte inkommit förfrågningar om odling på parkmark från förskolor. Brukaravtal kan endast tecknas för privat bruk utan kommersiellt syfte. Det innebär att stadsodlare inte har möjlighet att sälja grönsaker eller frukt till förskolor. För

kommersiell odling på stadens mark behöver företaget arrendera mark av exploateringskontoret.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsodling är populärt hos invånarna i vårt stadsdelsområde. I första hand försöker förvaltningen länka ihop nya odlare med befintliga grupper av odlare. Vi uppmuntrar även de som vill odla att ta kontakt med sin bostadsförening eller fastighetsägare för att undersöka möjligheten till odling på kvartersmark, där det enklare går att tillgodose behovet av vatten.

Förvaltningen ser en utmaning i balansen att erbjuda stadsodling och att hålla ytor öppna för andra intressen. Särskilt gäller detta de plattare delarna av parkmarken. Ambitionen är att hålla den gemensamma parkmarken öppen för olika typer av aktiviteter.

Vänsterpartiet föreslår att stadsodlare kopplas ihop med närliggande förskolor och på så vis låter en del förskolornas grönsaker odlas lokalt. Förvaltningen bedömer att det krävs större odlingsytor för att fylla en funktion i förskolekökens meny. Passande platser för större odling saknar många gånger tillgång till vatten, vilket blir ett problem för odlarna. En större odling kommer troligtvis även innebära behov av förråd. För att undvika att råttor, fåglar, rådjur eller rävar lockas att äta av kasserad frukt och grönsaker måste avfallet hanteras i särskilda kärl eller fraktas bort från platsen. Stadsodling som ett komplement i förskolornas livsmedelsinköp kan på grund av ovanstående passa bäst att hanteras som en kommersiell odling där arrendeavtal tecknas med exploateringskontoret. Samtidigt har nämnden uppdrag i budget 2022 att möjliggöra för förskolor att stadsodla på parkmark. Förvaltningen kommer därför att undersöka intresset hos stadsdelsområdets förskolor.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse från Vänsterpartiet.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Linda Palo
avdelningschef

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
stockholm.se

Bilaga

Urban stadsodling och permakultur – skrivelse från (V)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2021-11-08
Linda Palo, avdelningschef	2021-11-08